

ЗМІСТ

Засідання восьме, вечірнє
(Вівторок, 18 вересня 2018 року)

Прийняття Постанови «Про Заяву Верховної Ради України до Норвезького Нобелівського комітету щодо висунення кандидатури Олега Сенцова на здобуття Нобелівської премії миру»	...3
Прийняття за основу проектів законів про внесення змін до: Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення захисту суб'єктів господарювання від неправомірних дій або бездіяльності дозвільних органів	...21
деяких законодавчих актів України щодо посилення гарантій незалежності судового експерта та належного забезпечення здійснення судово-експертної діяльності	...29
статті 121 Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо зниження смертності та травматизму на дорогах України шляхом збільшення рівня користування ременями безпеки та мотошоломами	...38
Голосування щодо перенесення розгляду проекту Закону «Про внесення змін до статті 7 Закону України «Про прокуратуру» щодо забезпечення діяльності Спеціалізованої антикорупційної прокуратури»	...47

Рейтингове голосування проекту Закону
«Про внесення змін до деяких законодавчих
актів України щодо врегулювання питання
відпусток працівників театрів»

...48

[Результати поіменної реєстрації](#)

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ВОСЬМЕ

*Сесійний зал Верховної Ради України
18 вересня 2018 року, 16 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добрий день ще раз, шановні колеги! Я прошу всіх заходити до залу, підготуватися до реєстрації на вечірньому засіданні.

Хочу нагадати, що ми до обіду включили до порядку денного сесії для розгляду два проекти. Один з них – щодо складу ЦВК ми розглянули. Наступний – проект Постанови «Про Заяву Верховної Ради України до Норвезького Нобелівського комітету щодо висунення кандидатури Олега Сенцова на здобуття Нобелівської премії миру» ([№ 9040](#)). Отже, післяобідню роботу ми розпочнемо з цього проекту постанови.

Зараз прошу всіх народних депутатів зареєструватися для участі у вечірньому засіданні. Прошу провести реєстрацію.

У залі зареєструвалися 370 народних депутатів. Вечірнє пленарне засідання Верховної Ради України оголошую відкритим.

Колеги, хочу вам повідомити, що в Україні з офіційним візитом перебуває делегація парламенту Королівства Норвегія на чолі з головою парламенту і представниками трьох політичних сил. Давайте привітаємо їх (*Оплески*).

Хочу сказати, що під час останнього візиту керівництва Верховної Ради України до Норвегії ми здобули великий досвід і налагодили співпрацю щодо парламентських процедур. Я переконаний, що наша співпраця буде продовжуватися, а вам бажаю плідного і гарного перебування на українській землі.

Дякую вам за підтримку. Вітаємо вас ще раз (*Оплески*).

Отже, колеги, переходимо до наступного питання порядку денного – до проекту постанови № 9040. Першою я поставлю на голосування пропозицію розглянути його за скороченою процедурою.

Отже, хто підтримує розгляд за скороченою процедурою, прошу проголосувати.

«За» – 68.

Парламент має бажання розглядати за повною процедурою.

Отже, переходимо до розгляду проекту Постанови «Про Заяву Верховної Ради України до Норвезького Нобелівського комітету щодо висунення кандидатури Олега Сенцова на здобуття Нобелівської премії миру» (№ 9040).

Запрошую до доповіді народного депутата України Гончаренка Олексія Олексійовича. Будь ласка, пане Олексію.

ГОНЧАРЕНКО О.О., секретар Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Я як голова міжфракційного об'єднання «Крим» маю честь представити до вашого розгляду дуже важливий проект постанови про звернення Верховної Ради України до Нобелівського комітету щодо висунення кандидатури Олега Сенцова, українського режисера, борця за права людей, на Нобелівську премію миру. Цей проект постанови підготовлений нашим міжфракційним об'єднанням і підписаний багатьма депутатами членами об'єднання.

Ми всі розуміємо, що та боротьба, яку сьогодні веде Олег Сенцов, – за нас, за Україну, за український Крим. Але його робота, і його діяльність, і його життя вже перейшли межі України, бо насправді Олег Сенцов бореться за права людей у всьому світі. Сьогодні Олег Сенцов стверджує загальновідомі, але такі важливі людські цінності по всьому світові, бо він усім своїм життям бореться за права людини, проти диктатури, проти агресора, проти окупанта.

Хочу вам нагадати, що з травня цього року Олег Сенцов голодує вже більше 100 днів. Вдумайтеся в цю цифру! Ми розуміємо, що його життя на межі, тому я вважаю, що не тільки для того, щоб підвищити наші шанси повернути Олега якнайшвидше додому живим і здоровим, але й тому, що Олег Сенцов заслуговує на цю нагороду і повністю відповідає всім критеріям, визначеним у регламенті Нобелівського комітету, Верховна Рада України має право, і я навіть сказав би, зобов'язана звернутися до Нобелівського комітету з відповідною пропозицією.

Я знаю, що врешті-решт історія все поставить на свої місця, Путін отримає свій Нюрнберг, а Сенцов має отримати свій Нобель. Мені дуже приємно, що це відбулося фактично під час присутності у Верховній Раді парламентської делегації Королівства Норвегія, і думаю, що це добрий знак для цього рішення, що ми, дійсно, робимо правильну справу.

Свободу Олегу Сенцову!

Прошу всіх підтримати відповідний проект постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Олексію, ми розглядаємо за повною процедурою, і вам доведеться відповісти на запитання залу. Тому поверніться, будь ласка, на трибуну.

Прошу провести запис на запитання до доповідача.

Спориш. Будь ласка. Увімкніть мікрофон.

СПОРИШ І.Д., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Виборчий округ № 15, Вінниччина. У мене не запитання, а виступ на підтримку даного проекту постанови. Така людина, як Сенцов, заслуговує, можливо, навіть на більше. Його страждання, муки за всіх політв'язнів – це великий плюс у тому, що він, дійсно, є борцем. Тому я вважаю, що всі фракції повинні зібратися в залі та одностайно підтримати цей проект постанови.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Порошенко Олексій Петрович. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ПОРОШЕНКО О.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ №12, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Шановні телеглядачі! Думаю, що не може бути запитань з цього приводу. Єдине, що має відбутися зараз, – весь зал має об'єднатися навколо цього голосування. Ми повинні

показати нашу абсолютно консолідовану і монолітну позицію, тому що Олег Сенцов, дійсно, достойний цієї премії.

Прошу всіх народних депутатів України підтримати цей проект постанови і дуже дякую за цю ініціативу.

Дякую.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України
СИРОЇД О.І.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Наступним запрошую до слова народного депутата Папієва.
Прошу.

ПАПІЄВ М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Дякую. Шановні народні депутати України! Ви знаєте, що Верховна Рада України – це єдиний законодавчий орган, і потрібно, щоб прийняті рішення завжди були зваженими, щоб далі не було якихось, скажемо так, змін і підходів.

Що я хотів би зараз вам нагадати? Ви пригадуєте, які свого часу були заяви стосовно Надії Савченко, як наша делегація була в Брюсселі, у Європейському парламенті у футболках «Волю Наді!», та інші речі? Тобто в остаточному підсумку Україна домоглася того, що її було звільнено з полону, чого бажаємо й нашому співвітчизнику Сенцову. Але давайте все-таки приймати зважені рішення, щоб потім нам не було соромно за те, за що ми голосуємо.

Дякую.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Можна відповісти?

ГОЛОВУЮЧА. Так, прошу, прокоментуйте.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Я хотів би нагадати всім, що ми абсолютно правильно робили, коли боролися за українського офіцера Надію Савченко. А те, що вона як український політик робила далі

в Україні, – уже зовсім інша історія, яка не має стосунку до цього питання. Це перше.

Друге. Я хотів би нагадати, що на підтримку Олега Сенцова виступають кіноакадемії всього світу, митці різних країн, весь світ, тому ми не можемо залишитися осторонь. Більше того, якщо шановний колега не знає, то на сьогодні ініціатива щодо вручення Нобелівської премії миру Олегу Сенцову йде вже з боку Польщі від Нобелівського лауреата Леха Валенси. Тому це не тільки бажання України і не тільки наша пропозиція. Дійсно, своєю боротьбою він заслуговує на цю найвищу премію в боротьбі за права людини і за мир на нашій планеті.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую доповідачу.

Запрошую до співдоповіді голову Комітету у закордонних справах народного депутата Ганну Гопко.

ГОПКО Г.М., *голова Комітету Верховної Ради України у закордонних справах (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»).* Добрий день, шановні українці! Дійсно, сьогодні ми розглядаємо дуже важливий документ – Заяву Верховної Ради України до Норвезького Нобелівського комітету щодо висунення кандидатури Олега Сенцова на здобуття Нобелівської премії миру.

Сьогодні відбулося засідання нашого комітету, на якому був присутній Мустафа Джемілев, правозахисник, дисидент, член парламенту. Він, зокрема, згадував про свій приклад, коли його також висували на Нобелівську премію миру, і як це в радянські часи допомогло йому вижити, адже він також оголошував голодування.

З огляду на мужню поведінку Олега Сенцова, якого протиправно утримують у Російській Федерації протягом чотирьох років за прояв героїчного ненасильницького протесту проти незаконної окупації Російською Федерацією Автономної Республіки Крим, міста Севастополя та окремих районів Донецької та Луганської областей, за відстоювання прав людини, за готовність пожертвувати своїм життям заради свободи інших, Верховна Рада України висуває кандидатуру Олега Сенцова на здобуття Нобелівської премії миру.

Олега Сенцова було незаконно арештовано Федеральною службою безпеки 10 травня 2014 року. 25 серпня 2015 року його засудили до 20 років ув'язнення. Обвинувачувальний вирок базувався на показах двох затриманих свідків – один з них визнав, що усі покази давав під фізичними та моральними тортурами з боку співробітників ФСБ. Про тортури з боку слідчих органів також заявляв і сам Олег Сенцов.

Міжнародна спільнота через чисельні рішення та резолюції міжнародних організацій та їх парламентських асамблей, у тому числі Європейського парламенту, Парламентської асамблеї Ради Європи, Парламентської асамблеї Організації безпеки і співробітництва в Європі, Парламентської асамблеї НАТО, виступила із засудженням порушень Російською Федерацією прав людини, політично та національно вмотивованих переслідувань та закликала до негайного звільнення всіх незаконно ув'язнених державою-окупантом осіб. Окрім того, свою підтримку Олегу Сенцову висловили більшість національних кіноакадемій світу, а також громадські діячі, політики, режисери, актори, продюсери, літератори, журналісти тощо.

Наразі Сенцов, громадянин України, незаконно утримується на території Російської Федерації за сфабрикованою справою. Протягом усього строку утримання під вартою Олег Сенцов показує приклад героїчної мужності та ненасильницького спротиву проти держави-окупанта. Ми також бачимо, що основна вимога його голодування – відпустити всіх громадян України, які незаконно утримуються Російською Федерацією за безпідставними та політично вмотивованими звинуваченнями.

У своєму зверненні ми перераховуємо імена всіх незаконно утримуваних громадян України, які знаходяться на території Російської Федерації, на території Автономної Республіки Крим, тимчасово окупованих територіях Криму та окремих районів Донецької і Луганської областей.

Колеги, виходячи з того, що Олег Сенцов протягом усього періоду незаконного утримання під вартою, ризикуючи власним життям, демонструє приклад мужнього ненасильницького спротиву у боротьбі за базові права та свободи людини, Верховна Рада України висуває кандидатуру Олега Сенцова на здобуття Нобелівської премії миру. Ми просимо прийняти проект у цілому з врахуванням поправок і рекомендацій, які надало Міністерство закордонних справ України, і пропонуємо доопрацьований проект Постанови Верховної Ради «Про Заяву

Верховної Ради України до Норвезького Нобелівського комітету щодо висунення кандидатури Олега Сенцова на здобуття Нобелівської премії миру» з урахуванням зауважень, які запропонував Комітет у закордонних справах.

Колеги, принагідно хочеться подякувати всім міжнародним партнерам, кожному депутату, які постійно домагаються звільнення українських громадян. Хочеться також побажати сил, Божої підтримки Олегу Сенцову, Балуху та багатьом іншим, які оголосили голодування, сказати їм, що український парламент, український уряд, український Президент, українські громадяни – ми всі разом з ними, вболіваємо за них і дякуємо за їхню мужність і підтримку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую. Залишайтеся, будь ласка на трибуні. Можливо, будуть запитання до співдоповідача. Прошу провести запис.

Запрошую до слова народного депутата Мусія. Будь ласка.

МУСІЙ О.С., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (одномандатний виборчий округ №124, Львівська область, самовисуванець).* Виборчий округ № 124, Сокальщина, Червоноград. Шановний доповідачу! Скажіть, будь ласка, чи врахували ви часовий контекст подання, адже існує процедура висунення на Нобелівську премію миру, якою визначено дуже обмежені часові рамки цього подання. Якщо ми сьогодні приймемо цей проект постанови, який, я переконаний, увесь зал однозначно підтримає, про що і прошу народних депутатів, то чи встигнемо внести подання на наступний рік щодо присвоєння цієї премії? Повідомте, будь ласка, чи вивчався цей момент, щоб ми виглядали серйозними також і в часовому аспекті.

ГОПКО Г.М. Дуже дякую за це запитання. Процес відбору лауреатів Нобелівської премії миру проходить у декілька етапів. Вересень – Норвезький Нобелівський комітет готується до отримання номінацій. Лютий – останній термін для подання кандидатур, тому для того, щоб бути розглянутими, номінації на Нобелівську премію миру повинні бути надіслані до Норвезького Нобелівського комітету в Осло до лютого поточного року. Лютий-березень – складається короткий

список номінантів, тоді комітет оцінює роботу кандидатів та готує цей короткий список. Березень – серпень – робота радників зі списком. Жовтень – Нобелівські лауреати відібрані.

На початку жовтня Нобелівський комітет обирає лауреатів Нобелівської премії миру більшістю голосів, рішення є остаточним та не підлягає оскарженню. Після того оголошуються імена лауреатів Нобелівської премії миру. Грудень – Нобелівські лауреати отримують свої премії, церемонія вручення Нобелівської премії відбувається 10 грудня в Осло. Нобелівські лауреати отримують нобелівські медалі та дипломи і документи, що підтверджують розмір пенсії.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Спориша.

СПОРИШ І.Д. Виборчий округ № 15, Вінниччина. Я прошу передати слово Михайлу Довбенку.

ДОВБЕНКО М.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансової політики і банківської діяльності (одномандатний виборчий округ №84, Івано-Франківська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Пані Ганно, я хотів звернути вашу увагу на таке. Вже цієї каденції ми не зможемо номінувати Сенцова. Річ у тому, що у перший тиждень жовтня буде оголошуватися номінація щодо премії миру за 2018 рік. Ми можемо номінувати тільки на 2019 рік, прийом заявок починається з 1 лютого 2019 року. Але я думаю, що це рішення сьогодні треба приймати і готувати серйозні документи для того, щоб ми могли рекомендувати вже з 1 лютого 2019 року.

ГОПКО Г.М. Дякую. Шановні колеги, ми також розглядали це питання під час засідання комітету й обговорювали, хто міг би отримати, які видатні особистості доклали зусилля до визначних подій у світі.

Я вважаю, що для України дуже важливо, щоб постійно звучала тема звільнення українських громадян, особливо тих, які, ризикуючи власним життям, оголосили голодування. Сам процес номінування,

який розпочали представники Польщі, Україна теж до них приєднується, – це можливість привернути міжнародну увагу до ситуації з порушенням прав людини в Росії, закликати до посилення тиску міжнародної спільноти через різні механізми, зокрема через санкції, для того, щоб питання прав людини не було поза увагою.

Ми бачимо, яка непроста ситуація в Раді Європи, в Парламентській асамблеї, коли туди намагаються повернути російську делегацію, яка не виконала жодного зі своїх зобов'язань. Тому це питання також і в такий спосіб ми намагаємося порушити.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Ми завершили запитання від народних депутатів. Переходимо до обговорення проекту постанови. Прошу провести запис для обговорення від фракцій. Прошу народних депутатів записатися.

Запрошую до слова народного депутата Олега Ляшка від Радикальної партії.

ЛЯШКО О.В., *член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка).* Я дивлюся на це фарисейство і просто чуманію. Обговорюється питання присвоєння Нобелівської премії Сенцову. Того немає, ті задом стоять, ті рішають свої договоряки, де землю віджати, де бабки заробити, де ще щось зробити. І при цьому перед народом граєте комедію, як вам болить Сенцов і як ви дуже хочете розв'язати його проблему. Розенблат он сміється, про бурштин згадав, ще про щось. І всі любителі Сенцова. Фарисеї!

Кинули долю людини на вітвар політики – ось що ви зараз робите! Ви замість премії (це я до влади звертаюся) зробили б усе для того, щоб Сенцова і тисячі таких, як він, заручників витягти з тюрми, тому що їхнім рідним, їхнім близьким, їхнім дітям треба їхні батьки, чоловіки та їхні рідні. А ви граєте комедію, що звернетесь до Нобелівського комітету щодо висунення Сенцова на премію. У 1985 році Стуса теж висували на Нобелівську премію. Чим це закінчилося? Вбивством Стуса у мордовських таборах.

Я думаю, що нинішній путінський режим не менш кровожерливий, ніж комуністичний. Я боюся, щоб через ваші голосування ви не стали співучасниками вбивства Сенцова. Тому, коли ви хочете реально допомогти Сенцову...

Я звертаюся до Президента Порошенка, який говорить про мову, про церкву, про армію. У 1990 році я приїхав до Києва, говорив українською, на мене дивилися, як на жлоба. А Порошенко до сьогодні говорить російською, тільки на офіційних заходах – українською.

За церкву. У 1995 році на Софійській площі, коли ховали патріарха Мстислава, мене разом з Мосійчуком менти дубинками били, а Порошенко ходив до російської церкви і має там статус піддиякона, диякона чи когось.

За армію. Будучи Секретарем РНБО, що робив Порошенко? Будинок на Грушевського віджимав замість того, щоб фінансувати армію і гроші вибивати на оборону.

Тепер згадали за Сенцова. Не дурить народ, реально боріться за звільнення заручників, за те, щоб країна була сильною, а не виконуйте політтехнологічні номери перед виборами: то НАТО, то ЄС, то Сенцов, то Томос – і все заради виборів. А про всі ці надзвичайно важливі речі, які є фундаментом української державності, забудете через 3 хвилини після виборів, коли будуть оголошені результати. Фарисеї!

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Рефата Чубарова від «Блоку Петра Порошенка».

ЧУБАРОВ Р.А., член Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! Понад 70 політв'язнів, які зараз у Криму за ґратами, які поводяться абсолютно мужньо, гідні найвищого рівня нашої поваги (до речі, на відміну від частини народних депутатів України, які відмовляються визнавати Крим окупованим Росією).

Ви знаєте, що в ці дні різко погіршився стан здоров'я Володимира Балуха. Сьогодні вранці знову прийшли з обшуками до чергової родини кримських татар – братів Арсена та Айдера Бекірових.

Своїм голодуванням Олег Сенцов уособлює всіх політв'язнів Криму. Підтримуючи Сенцова, ми поруч з ним вбачаємо братів Абдуллаєвих Узеїра і Тимура, Алієва Мусліма, який зараз за ґратами, та його доньку Алієву Гульсум, яку переслідують за проукраїнські позиції. Ми бачимо Балуха, який на межі смерті, бо також голодує. Ми бачимо Дегерменджи Бекіра, Зейтуллаєва Руслана, якого засудили до 15 років ув'язнення.

Підтримуючи Сенцова, ми підтримуємо всіх інших політв'язнів Криму. Саме з такою думкою я і підписав цей проект постанови. Пан Мустафа Джемільєв також його підтримав. Сьогодні, виступаючи на засіданні комітету (про це говорила пані Ганна Гопко), він сказав, що коли в 1974 році його номінували на цю премію, а він тоді сидів у тюрмі, то певний час ставлення тюремної адміністрації до нього було більш стерпним.

Шановні колеги, незважаючи на те, що, дійсно, частині народних депутатів України взагалі це не болить, бо вони не визнають Росію окупантом і Крим окупованим, вони взагалі не мали б бути в цій залі, тим не менше я прошу всіх зараз об'єднатися, підтримати цей проект постанови і хоча б цим продемонструвати підтримку десяткам політв'язнів, які кинуті за ґрати в окупованому Криму.

Дуже вам дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую депутатів записатися для обговорення. Прошу провести запис.

Народний депутат Крулько. Прошу.

КРУЛЬКО І.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Безумовно, сьогодні ми розглядаємо питання, яке має консолідувати сесійний зал. Воно стосується людини, яка виявляє найвищі героїчні якості, знаходячись у російській тюрмі, бореться за звільнення не особисто себе, а всіх політичних в'язнів, яких незаконно ув'язнив Кремль, коли здійснив незаконну анексію Криму, а також розв'язав агресивну війну на сході України, окупувавши частину нашої території в Донецькій і Луганській

областях. Безперечно, що вся країна, всі свідомі патріотичні люди турбуються за здоров'я і життя Олега Сенцова, який на сьогодні продовжує голодувати в російській в'язниці, втративши будь-які інші можливості для боротьби з російським окупаційним режимом.

Те, що це питання звучить у сесійному залі Верховної Ради України, безумовно, правильно. При цьому ми чудово розуміємо, що прийняття цього рішення, мабуть, не наблизить звільнення Олега Сенцова. Але ми з цієї трибуни маємо закликати весь світ бути разом з Україною під час агресивної війни Росії проти України. Необхідно домагатися всіма методами і кратно посилювати зусилля української влади, дипломатичних представників, щоб тиснути на російського агресора і рятувати життя і здоров'я українських політичних в'язнів, зокрема Олега Сенцова.

Чи своєю діяльністю він заслуговує на те, щоб здобути Нобелівську премію? Безумовно, заслуговує, і ми як парламент повинні клопотати за це. Але так само, розуміючи, що його здоров'ю і життю загрожує небезпека, ми повинні просити його, щоб він усе-таки припинив голодування і зберіг своє життя для України, для боротьби за наші цінності і для боротьби проти російського агресора.

Ми, фракція «Батьківщина», голосуватимемо за цей проект постанови і водночас ще раз закликаємо владу замість пустих слів, замість багатьох заяв усе-таки здійснити всі дії, які мусить робити виконавча влада в Україні для того, щоб українські політичні в'язні були на волі і звільнилися з російського окупаційного полону.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Віктора Кривенка.

КРИВЕНКО В.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Народний Рух України. Шановні телеглядачі! Шановні колеги! Ситуація з Сенцовим – це ще один тепер уже зрозумілий приклад для всього світу такого нищого ставлення Росії до прав людей, до законів.

Уявіть собі, і тепер це обговорює весь світ, що людині надали громадянство всупереч її волі. Раніше в Радянському Союзі були раби в селах, у яких не було паспортів, бо їх забирали. А тут просто

сказали: це наш раб, ми даємо йому паспорт і тепер будемо його судити за нашими законами.

Ситуація з політв'язнями насправді кричуща, і зрозуміло, що це просто механізм тиску на Україну. Українська сторона неодноразово пропонувала обмін всіх на всіх. Ми, справді, хочемо і боремося за те, щоб повернулися всі українці. Сьогодні ми проголосували за закон, згідно з яким буде підвищено соціальний захист політично репресованих осіб, зокрема це має стосуватися і родин політв'язнів. Дуже важливо, щоб світ це бачив.

Молоді рухівці в день старту Чемпіонату світу по футболу в червні провели флешмоб під російським посольством. Вони наліпили гіпсових кісток, поставили футбольний стіл – такий собі штучний дитячий настільний футбол, поклали ці кістки та гвоздики на поле і запрошували всіх охочих грати, вимагаючи бойкотувати чемпіонат світу на кістках у країні, яка, на жаль, убиває людей. Хтось може собі уявити, щоб після Олімпіади 1936 року в Мюнхені, через чотири роки, як Німеччина розв'язала війну вже проти всього світу – проти Франції, проти Польщі, хтось проводив чемпіонат світу в Німеччині? А в Росії проводять, і багато наших європейських партнерів на нього приїздили.

Така політика подвійних стандартів є вкрай небезпечною. Нам треба постійно на цьому наголошувати і звертатися до наших європейських партнерів з тим, щоб вони, справді, захищали європейські цінності, права людини, непорушність кордонів, щоб вони не торгували своїми принципами. А то, з одного боку, ми Україну підтримуємо, а з іншого боку, будуємо *Nord Stream*.

Тому народ України, безумовно, підтримує рішення стосовно висунення кандидатури Олега Сенцова на Нобелівську премію миру. Ми так само під час усіх наших публічних виступів на цьому наголошуємо. Нещодавно я був в ефірі телеканалу *NewsOne*, і коли я сказав: давайте подякуємо Європейській народній партії, яка висунула Олега Сенцова на премію імені Сахарова, давайте підтримаємо Олега Сенцова в його боротьбі за Україну вставанням і оплесками, ви бачили б, який почався шум з боку п'ятої колони! Але нічого, всі встали, окрім одного учасника того телешоу. Так само й тут.

Дякуємо Олегу Сенцову за його боротьбу за Україну. Слава Україні!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Запрошую до слова народного депутата Ілленка. Йому передає слово народний депутат Марченко. Загальний регламент – 6 хвилин. Прошу.

ІЛЛЕНКО А.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 215, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). Всеукраїнське об'єднання «Свобода». Шановні українці, народні депутати, які зараз у залі! Безумовно, немає жодних сумнівів у тому, що за цей проект постанови треба голосувати, і «Свобода» підтримуватиме його. Але я хотів би порушити трохи інше питання.

Ви знаєте, було правильно сказано, що ФСБ Російської Федерації висунула Олегу Сенцову абсолютно абсурдні, висмоктані з пальця, політично вмотивовані звинувачення нібито в тероризмі. І ми говоримо на весь світ, що це фальшивка, що в Росії немає жодних правоохоронних органів, що в Росії немає ніяких судів, що в Росії немає взагалі ніяких можливостей для будь-кого захистити себе в правовий спосіб.

Ми вимагаємо повернути більше 70 наших політичних бранців, які зараз знаходяться на території Російської Федерації. Ми виступаємо в тому числі й з цієї трибуни і весь час про це говоримо. Але водночас Федеральна служба безпеки Російської Федерації направляє лист до Генеральної прокуратури України, у якому каже, що громадянин Російської Федерації Тимур Тумгоєв, інгуш за національністю, який знаходився на території України, – терорист, тому його треба видати Російській Федерації. І Генеральна прокуратура України каже: ну, подивіться, ФСБ ж написала, що він терорист, то чому його не видати? Треба його видати! Нехай він буде в Росії, там у нього буде можливість, напевно, захищати себе в суді, буде можливість довести, що він не терорист. Ну, це ж просто абсурд!

Ми говоримо про Сенцова, про інших несправедливо звинувачених політичних бранців, а в інших питаннях наші державні органи співпрацюють з каральною системою Російської Федерації, передаючи туди людей по екстрадиції з України! Це ж повна маячня! Вдумайтесь в це, шановні народні депутати! На сьогодні навіть на багатьох із вас

у Росії відкрито кримінальні справи за звинуваченням невідомо в чому, у тероризмі в тому числі! Ви подумайте і про себе в цій ситуації, хоча справа тут, безумовно, в усіх громадянах України і негромадянах України. Тому що є багато людей, негромадян України, які приїжджають сюди, будучи ворогами московського режиму, хочуть тут боротися з московським режимом, хочуть тут отримати притулок, воюють за нас врешті-решт! Росія хоче їх так само забрати і там знищити. Ми будемо далі їм видавати цих людей? Це ж просто немислимо!

Ось зараз починається другорядна дискусія: воював Тумгоев чи не воював на боці України на Донбасі. Є величезна кількість людей, які свідчать, що воював, є командир його батальйону, який каже, що воював. ГПУ каже, що не воював. Але насправді не це є важливим у дискусії, воював чи ні. Тобто якщо за версією ГПУ він не воював, то це означає, що його можна віддати за звинуваченням ФСБ. Ну, це ж якась ненормальна позиція!

Якщо до нього є якісь питання – судіть його в Україні. Якщо його вимагали б видати Америка чи якісь європейські країни – видавайте його цивілізованим країнам по екстрадиції. Але видавати людину за політичними звинуваченнями Росії – це просто немислимо. Те, що відбувається, – фактично державна зрада. Тож треба щось робити.

Тому «Свобода», інші патріотичні сили, просто небайдужі громадяни, які обурені цією ситуацією, вимагають провести реальне розслідування цієї ситуації, покарати винних у ній і унеможливити подібне в майбутньому. Треба взагалі розірвати договір про екстрадицію з Російською Федерацією. Про яку екстрадицію Російській Федерації взагалі може йти мова? Це просто немислимо. Якщо ми проводимо туди екстрадицію, отже, визнаємо їхні суди, визнаємо їхню ФСБ, всю їхню систему і віддаємо людей туди просто на заклання, тому це необхідно зупинити.

Нам розказують, що якщо ми скасуємо договір про екстрадицію з Росією, то до нас прийде весь російський кримінал, який знатиме, що його не видадуть. Ми чуємо й такі аргументи, але це маніпуляція. Не пускайте сюди російський кримінал, введіть, нарешті, візовий режим з Московією, закрийте кордон з країною-агресором – і тоді нам не треба буде їх екстрадитувати, якщо ви боїтесь, що вони сюди їхати-муть, а потім ми не зможемо їх звідси вигнати.

Тому я закликаю парламент створити тимчасову слідчу комісію з приводу цього питання. Я закликаю всіх депутатів, які є патріотами, відреагувати на цю ситуацію. Тому що ця ситуація – це вже абсолютно жахливий прецедент, який не може повторюватися.

А стосовно всіх українців, які зараз є бранцями Кремля, я наголошую, неправильно, на мій погляд, вживати термін «політв'язень». Тому що політв'язень – це людина, яка несправедливо сидить у своїй країні. Це не політв'язень – це заручник, це політичний бранець, це фактично полонений. Так треба трактувати це питання. І Олега Сенцова, і всіх наших українців, які зараз там сидять, треба витягувати, треба виривати із тієї злочинної ефесбешної системи. І в жодному разі не віддавати туди нікого та припинити цю жахливу колаборацію, жахливу співпрацю з московськими каральними органами.

Тому я до цього закликаю. Ми все будемо робити для того, щоб перемогти Московську імперію і визволити всіх, які там зараз знаходяться в неволі, які несправедливо звинувачуються, бо це наш святий обов'язок.

Слава Україні!

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, зараз відбудеться заключний виступ – Мельничук Іван Іванович. Після того буде заключне слово, і переходитимемо до голосування. Тому прошу голів фракцій запрошувати депутатів до залу.

Будь ласка, пане Іване.

МЕЛЬНИЧУК І.І., член Комітету Верховної Ради України з питань запобігання і протидії корупції (одномандатний виборчий округ № 14, Вінницька область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги! «Блок Петра Порошенка», звичайно, підтримуватиме даний проект.

Я хотів би сказати трохи про інше і звернутися до фракції, лідер якої виступав сьогодні з цієї трибуни, буквально за пару чоловік до мене, і розказував, що таке фарисейство.

Ви розумієте, фарисейство – не те, що він щойно озвучив, а те, що він робить. Вийти на трибуну і розказувати про Олега Сенцова, при цьому всією фракцією не голосуючи за включення цього питання до порядку денного, – оце називається фарисейством, як на мене.

Що ще називається фарисейством? Як на мене, повторюю, фарисейство – це те, що він називає прізвище нашого Президента, прекрасно знаючи, що згідно з Регламентом Верховної Ради він не може йому відповісти, і представника Президента немає зараз у залі, яка могла б йому відразу відповісти. Тому вийду і відповім я, народний депутат із «Блоку Петра Порошенка».

Отже, було сказано про те, що Порошенко завжди говорить російською мовою. Ну, це неправда. Він, на відміну від вас, шановний, знає дуже багато мов (*Шум у залі*). А щодо того, хто що робив у 90-х роках, напевне, згадайте, що ви робили в 90-х, коли в міліцейській формі ходили і віджимали «денежку», віджимали автомобілі, віджимали все, що хотіли, доки вас не хлопнули (по-міліціонерськи скажу вам), і доки ви не потрапили під якусь кримінальну відповідальність. Коли ви вдало звідти «спрыгнули», ви ж на цьому не зупинилися – пішли в політику.

Але згадайте ще один факт. Фарисейство – це те, що зараз ви говорите в залі Верховної Ради. Коли майбутній Президент Петро Олексійович Порошенко починав будувати цю країну, ви давали інтерв'ю в одному із відділків міліції і розказували заплутані речі, хто куди вам пропонував заїхати і що за це буде.

Тому я вас прошу, не чіпайте нашого Президента. Якщо хочете щось сказати добре, виходьте і називайте його прізвище. Якщо хочете сказати щось погане, згадайте про себе, переверніть у голові все своє життя і подумайте, правильно це робити чи неправильно.

Дуже вам вдячний. Думаю, що ви зробите належні висновки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, ще 1 хвилина надається Андрію Лозовому, бо ще є час. Будь ласка, пане Андрію. Потім – заключне слово.

ЛОЗОВОЙ А.С., секретар Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка).

Радикальна партія Ляшка. Знаєте, мені згадуються слова сотника УНР, великого українського поета Євгена Маланюка:

«Хто гвалтував тебе? Безсила,
Безвладна, п'яна і німа
Неплодну плоть, убоге тіло
Давала кожному сама.
Мізерія чужих історій
Та сльози п'яних кобзарів –
Всією тучністю просторів
Повія ханів і царів».

Ми зараз є свідками того, як нашу державу, наш парламент намагаються примусити грати за московським сценарієм. Кого ми будемо обманювати? Себе? Порошенко зробив все для того, щоб легалізувати тут Медведчука, а насправді і Сенцова, і Карпюка, і Клиха, і Кольченка, і інших політв'язнів можна звільнити за один день – арештувати кума Путіна і друга Порошенка Медведчука і обміняти його на наших політв'язнів (*Оплески*).

А не так, як сьогодні Тимура Тумгоева, який воював за Україну, навіть не міняють, а просто віддають на вірну смерть. Не так, як сьогодні, коли Медведчук собі дозволяє такі речі, які не дозволяє в цій країні ніхто, – прямо літає до Росії...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд, будь ласка.

ЛОЗОВОЙ А.С. Ми бачимо, наскільки вільотно в бізнесі, в політиці, в цьому залі в тому числі почуває себе координатор московської агентури Медведчук, на руках якого кров Василя Стуса, який, як правильно казав Олег Ляшко, Нобелівської премії не отримав.

Це така сама ситуація, як на сьогодні стосовно Сенцова, коли ті, які голосують, можуть стати співучасниками, з власної чи не з власної волі, московського сценарію і вбити українського режисера Олега Сенцова.

Дякую. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, тому, хто тягне руку, нагадую: є блок виступів від фракцій, є блок від депутатів, і я маю право надавати лише в тій

послідовності, в якій відбувся запис. Лозовой був наступний у виступах, подивіться по табло. Час залишався, і тому я надав слово. Справедливість – основа і запорука стабільної роботи парламенту.

Отже, переходимо до прийняття рішення, колеги. Прошу всіх зайти до залу, зайняти робочі місця, підготуватися до голосування. Питання символічне, і я прошу під час голосування бути уважними. Прошу голів фракцій запросити всіх народних депутатів до залу.

Отже, переходимо до прийняття рішення. Ставлю на голосування проект Постанови «Про Заяву Верховної Ради України до Норвезького Нобелівського комітету щодо висунення кандидатури Олега Сенцова на здобуття Нобелівської премії миру» ([№ 9040](#)) для прийняття за пропозицією комітету за основу та в цілому з урахуванням пропозицій комітету.

Прошу проголосувати і підтримати. Голосуйте уважно і відповідально.

«За» – 245.

Постанову прийнято.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Це проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення захисту суб'єктів господарювання від неправомірних дій або бездіяльності дозвільних органів» ([№ 7373](#)).

Прошу підтримати розгляд за скороченою процедурою. Далі в нас ідуть важливі законопроекти, тому щоб ми змогли їх пройти, давайте розглянемо за скороченою процедурою.

«За» – 166.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді народного депутата України Продан Оксану Петрівну. Будь ласка, пані Оксано.

ПРОДАН О.П., член Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні колеги, вітаю всіх і дуже прошу вислухати зміст законопроекту № 7373, який ми вносили разом з великою кількістю громадських

діячів, великою кількістю депутатів з різних фракцій і груп, позафракційних. Прийняття цього законопроекту дасть можливість запрацювати цілому ряду законів, виконати велику кількість обіцянок, які давали депутати різних рівнів, коли йшли на вибори. Наприклад, працюватиме той закон, яким передбачається, зокрема, п'ять днів дозвільному органу на видачу того чи іншого документа або визначається виключний перелік тих документів, які можна вимагати, коли людина звертається за отриманням тієї чи іншої послуги.

Три речі, які ми пропонуємо в цьому законопроекті, разом розривають те коло, яке на сьогодні існує в Україні, коли корупціонер покриває корупціонера і немає жодної можливості розірвати це коло в тих людей, які хочуть працювати і чесно отримувати послуги від держави.

Перше. Ми запроваджуємо адміністративну відповідальність за порушення в частині видачі документів. Ми робимо цю відповідальність деталізованою, вона буде стосуватися конкретних порушень, які є в чинному законі про дозвільні документи. Наприклад, відповідальність за невнесення в установлені строки інформації до реєстру або не видача вчасно, або анулювання того чи іншого дозволу в тому випадку, коли це заборонено.

Друге. Частину справ про адміністративні правопорушення чиновників ми передаємо на розгляд Державної регуляторної служби. Таким чином, ми даємо можливість притягнути до відповідальності чиновників, які на сьогодні нахабно порушують закон.

Третє, і я дуже дякую профільному комітету за підтримку цієї норми, тому що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд, будь ласка.

ПРОДАН О.П. ...ми даємо можливість складати протоколи про адмінправопорушення стосовно порушників не тільки чиновникам, а й тим людям, які бачать конкретні порушення.

Цей законопроект підтримав уряд, за що я дуже дякую, підтримують «Реанімаційний пакет реформ» і багато інших об'єднань активістів, і, що дуже важливо, його підписали представники всіх фракцій і груп та позафракційні депутати. Тому я прошу всіх колег проголосувати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності до слова запрошується Паламарчук Микола Петрович. Будь ласка.

ПАЛАМАРЧУК М.П., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»).* Шановний пане Голово! Шановні колеги! Комітетом з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності розглянуто проект Закону України «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення захисту суб'єктів господарювання від неправомірних дій або бездіяльності дозвільних органів» (№ 7373).

Законопроект спрямований на посилення адміністративної відповідальності посадових осіб дозвільних органів за порушення вимог законодавства з питань видачі документів дозвільного характеру.

Для цього, зокрема, пропонується таке.

Перше. Статтю 166¹⁰ Кодексу України про адміністративні правопорушення викласти в новій редакції, в якій уточнити перелік порушень вимог законодавства про дозвільну систему у сфері господарської діяльності.

Друге. Віднести до повноважень місцевих судів розгляд справ про адміністративні правопорушення, передбачені частинами п'ятою-тринадцятою статті 166¹⁰ Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Третє. Розширити перелік осіб, які мають право складати протоколи про адміністративні правопорушення, передбачені статтею 166¹⁰ Кодексу України про адміністративні правопорушення, зокрема наділити таким правом членів Ради підприємців при Кабінеті Міністрів України, членів регіональної ради підприємців в Автономній Республіці Крим (АРК), областях, у місті Києві та Севастополі, представників громадського об'єднання суб'єктів господарювання тощо.

Проаналізувавши законопроект, члени комітету висловили деякі зауваження, зокрема щодо необхідності його узгодження з положеннями Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності», а також щодо переліку суб'єктів, яким надається право

складати протоколи про адміністративні правопорушення. Це може бути доопрацьовано в комітеті до другого читання.

Тому комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України за наслідками розгляду в першому читанні прийняти законопроект за основу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу провести запис на виступи: два – за, два – проти.

Галасюк Віктор Валерійович від Радикальної партії передає слово Мосійчуку Ігорю. Будь ласка.

МОСІЙЧУК І.В., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка). Радикальна партія Олега Ляшка. Ми, звичайно, підтримуємо цей законопроект у першому читанні, але, говорячи про адміністративні правопорушення, варто, мабуть, було б говорити і про кримінальні. Тут я хотів би згадати свою малу батьківщину – Полтавщину. Що відбувається? Спочатку Адміністрація Президента в абсолютно незаконний спосіб, витерши ноги об законодавство і Конституцію, призначає фітнес-тренера (вдумайтеся!) одного із соціалістичних депутатів із БПП виконуючим обов'язки міського голови. Це перше.

Друге. Потім обласна рада без аукціону, який мала провести Державна служба геології та надр, віддає 12 родовищ невідомому олігарху, по суті, краде в полтавській громаді.

Третє. Під моїми рідними Лубнами на об'їзній дорозі вимивають пісок просто без жодних дозволів, без нічого видобувають. Покриває це керівник обласного автодору Трояновський. Мабуть, час покласти цьому край.

Тому, користуючись нагодою, звертаюся до Генерального прокурора, міністра внутрішніх справ, Голови Служби безпеки України: зверніть увагу на Полтаву і Полтавщину, приведіть до чинного законодавства ці речі, фітнес-тренери мають бути в спортзалах, а не в кріслах мерів. Ми нікому не дозволимо фальсифікувати вибори Президента на моїй рідній Полтавщині.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від фракції «Самопоміч» Пастух Тарас Тимофійович передає слово Остріковій. Будь ласка.

ОСТРІКОВА Т.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Добрий день, шановні колеги! Сьогодні, дійсно, вдалий день для українського бізнесу, адже розглядається вже другий законопроект, покликаний стати на захист прав наших підприємців. За даними експертів Офісу ефективного регулювання (BRDO), у 2016 році підприємці сплатили за отримання дозвільних документів близько 28 мільйонів гривень. Це офіційна цифра. А неофіційно – майже у сім разів більше. Тобто фактично це побори і хабарі. Підприємцями було сплачено 193 мільйони гривень саме за отримання дозвільних документів як побори і хабарі. Вдумайтеся в цю цифру.

Наші посадовці, на жаль, ще з радянських часів не розуміють, що не бізнес працює та існує для них, а вони покликані працювати і здійснювати свої функції для бізнесу. Держава має надавати бізнесу якісний сервіс, а чиновники – це лише менеджери з надання цих послуг. На жаль, в Україні панує це спотворене уявлення, яке нам дісталось у спадщину ще з часів Радянського Союзу, що чиновник визначає якісь умови і встановлює якісь бар'єри для ведення бізнесу.

Щоб усунути негативний вплив і такі можливості, був поданий цей законопроект, який деталізує відповідальність посадовців за, наприклад, відмову у прийнятті дозвільного документа, за невнесення або за несвоєчасне внесення дозвільним органом в установлені законом строки інформації до єдиного реєстру, за безпідставну відмову адміністратора суб'єкта господарювання у прийнятті заяви про одержання документів.

Про які дозвільні документи йдеться? Це перелік із 154 документів. Я просто декотрі з них зачитаю. Це ветеринарні сертифікати, землевпорядна документація, санітарно-епідеміологічна експертиза, дозвіл на початок робіт від пожежників, дозвіл на будівництво, зовнішня реклама, дозвіл на передачу у власність чи в оренду земельних ділянок комунальної власності.

Тому сьогодні ми маємо прийняти цей законопроект у першому читанні, щоб ці чиновники розуміли, що за кожне їх порушення наставатиме окрема персоналізована відповідальність. А ті недоліки,

про які зазначає ГНЕУ, я думаю, ми доопрацюємо до другого читання, щоб українські підприємці працювали вільніше.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від фракції «Батьківщина» Олександра Кужель. Будь ласка.

КУЖЕЛЬ О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань промислової політики та підприємництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, а як гарно все починалося: відразу після Майдану в цьому залі ми скасували більше 120 дозволів, скоротили втричі всі види ліцензування. Наприклад, аграрії десь тиждень пили шампанське за те, що скасували сертифікацію зерносховищ і кожного складу. Але «не долго музыка играла». Рівно через тиждень міністерство відновило наказами всі ті дозволи, які ми скасували, назвавши це не дозволами, а якимось по-іншому.

Я думаю, що нам треба дуже серйозно попрацювати до другого читання, щоб кожне міністерство знало... Я прошу кожного депутата, який працює у своєму комітеті, коли ви читаєте законопроект, будь ласка, дивіться на те, чи впроваджується якимось нове обов'язкове погодження, чи вони хочуть обійти закон щодо ліцензування, щоб не виконувати в строки. Вони, як ті пацюки, скільки їх не труїш – все одно з'являються, бо такі процедури завжди є корупційними.

Тому «Батьківщина» підтримуватиме прийняття цього законопроекту. Це перший крок, але ми повинні поставити максимальні перепони тим чиновникам, які приходять не служити народу України, а створювати нові доріжки для корупції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від «Блоку Петра Порошенка» – Сергій Каплін. Будь ласка.

КАПЛІН С.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (одномандатний виборчий округ № 144, Полтавська область, партія «Блок Петра Порошенка»). Шановні співвітчизники,

це надзвичайно серйозний законопроект. Я хочу подякувати і вклонитися Оксані Петрівні за те, що вона виступила локомотивом, який його просував і лобіював у Верховній Раді. 154 дозволи – 154 рази може жажнути будь-яка дозвільна служба нашого підприємця. Ми сьогодні створюємо умови таким законом, аби підприємець-роботодавець був захищений. Звичайно, ми всі будемо голосувати і буде достатніх 300 голосів.

Що стосується фітнес-тренера. Я розумію, що один з радикалів поклав око на мого фітнес-тренера. Але хочу сказати, що він ніякий не фітнес-тренер. Це людина, яка два скликання у міській раді Полтави вела надзвичайну боротьбу проти ікони політичної проституції в Україні – міського голови Мамаєва, який прийшов два рази до влади через гречку, через цукор, через підкуп виборців, це колишній «риг», якого зараз захищали попередні промовці.

Більше того, за Олександра Шамоту проголосувала «Свобода» у повному складі, фракція «Самопоміч» у повному складі, фракція партії «Рідне місто» у повному складі, фракція нашої Соціал-демократичної партії у повному складі та інші фракції – 28 голосів, дві треті голосів у міській раді. Я переконаний, що це буде один із найкращих мерів у країні. Він покаже, як можна об'єднати ціле місто, добитися результатів. А потім ще об'єднаємо країну і всі разом доб'ємося результатів у цілій країні.

Полтава буде локомотивом і фарватером справжніх, реальних реформ. Ми покажемо, як треба керувати. Не так, як Гройсман, а так, як, справді, треба керувати країною.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, обговорення завершено. Я прошу запросити всіх народних депутатів до залу. Прошу секретаріат Верховної Ради України запросити депутатів до залу.

Поки народні депутати заходять, нам необхідно провести дискусію, тому що все частішають випадки, коли під час обговорення законопроекту доповідачі говорять на зовсім іншу тему. І я боюся, що з наближенням виборів ця тенденція ставатиме гострішою.

Тож нам треба між собою домовитися, що ми всі повертаємося в правове поле і говоримо щодо законопроекту, інакше за Регламентом я маю зупиняти. Ми повинні дотримуватися універсального, загального принципу стосовно один одного. Обговорення законопроекту передбачає обговорення законопроекту і нічого іншого. Тому

я закликаю всі фракції до цієї дискусії, щоб ми не зловживали цим правом.

Зараз я прошу всіх підготуватися до голосування. Наголошую, що комітет ухвалив рішення прийняти лише за основу. Я прошу з лож уряду повернутися до залу. Законопроект реформаторський і прогресивний, тому я впевнений, що в залі буде консолідована позиція щодо його підтримки. Важливо лише, щоб усі зайняли свої позиції.

Отже готові, колеги?

Ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення захисту суб'єктів господарювання від неправомірних дій або бездіяльності дозвільних органів» ([№ 7373](#)) для прийняття за пропозицією комітету за основу. Прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо, колеги!

«За» – 240.

Рішення прийнято.

Колеги, перед тим, як перейти до наступного проекту закону, я хочу зробити повідомлення.

До Верховної Ради України надійшли подання від Генерального прокурора України про надання згоди парламенту на притягнення до кримінальної відповідальності народних депутатів Олександра Вілкула, Сергія Дунаєва і Дмитра Колеснікова. Я невідкладно передаю документи на розгляд Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту та організації роботи Верховної Ради України.

Я переконаний, що ми маємо підтримати подання Генеральної прокуратури своїми голосами. Моя позиція залишається незмінною: якщо народний депутат не винен, він зможе, як і будь-який громадянин, довести свою невинуватість у суді.

Зараз я повідомляю про те, що всі подання я невідкладно передам на розгляд регламентного комітету.

Отже, переходимо до наступного питання порядку денного. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення гарантій незалежності судового експерта та належного забезпечення здійснення судово-експертної діяльності» ([№ 8336](#)).

Прошу підтримати його розгляд за скороченою процедурою. Колеги, підтримайте, щоб ми сьогодні пройшли більше законопроектів. Голосуємо.

«За» – 155.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді народного депутата України Геращенко Антона Юрійовича. Ви виступите як автор, а потім від комітету – Паламарчук.

ГЕРАЩЕНКО А.Ю., секретар Комітету Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Шановні народні депутати! Шановний головуєчий! Шановний український народе! У минулому році, коли ми приймали нові процесуальні кодекси, ми робили це дуже швидко, і, на жаль, було внесено деякі поправки, які на сьогодні заважають ефективній роботі правоохоронної системи. Саме на усунення цих поправок зорієнтований законопроект № 8336 мого авторства.

У чому суть цього законопроекту? Річ у тому, що після прийняття поправок до процесуальних кодексів зараз кожна експертиза проводиться через постанову слідчого, погоджену з прокурором, і затверджується рішенням суду. До чого це призводить? Це призводить до того, що, наприклад, сталося вбивство, є гільзи, є кров, є відбитки пальців. Раніше слідчий у той же день через декілька годин після огляду місця злочину складав постанову про експертизу, експерт негайно приступав до проведення експертизи і вже на наступний день він міг знати, чи це відбитки пальців того, хто є в базі даних, звідки гільзи, звідки зброя – і злочин розкривався швидше. На сьогодні після внесення цих поправок, на жаль, витрачається час на рішення суду, а суддя може бути перевантажений роботою, і ми отримуємо рішення про експертизу через чотири-п'ять днів.

Щодо експертизи зброї, крові, ДНК тощо зрозуміло. Але в мене є питання щодо експертизи тіл людей, які загинули на фронті, тіл наших загиблих бійців, також тіл загиблих від насильницьких злочинів. Люди хочуть поховати свого близького, і раніше експерт міг зробити експертизу за один день. Зараз завдяки суду це розтягується на тижні, люди волають і запитують: навіщо ми, депутати, прийняли такий помилковий закон?

Цей законопроект я пропоную прийняти в першому читанні всім фракціям – і опозиції, і коаліції, і позафракційним депутатам. Він потрібний для країни. Будь ласка, підтримайте.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради
України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановний авторе, за інформування про ваш законопроект.

До слова для співдоповіді запрошується представник Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності пан Паламарчук. Пане Миколо, запрошую вас до слова.

ПАЛАМАРЧУК М.П. Шановна пані головуюча, шановні колеги! Комітет Верховної Ради України з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності розглянув проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення гарантій незалежності судового експерта та належного забезпечення здійснення судово-експертної діяльності» (№ 8336).

Законопроектом пропонується встановити кримінальну відповідальність за втручання в діяльність судового експерта з метою перешкодити здійсненню ним судово-експертної діяльності, а також відповідальність за умисне знищення або пошкодження майна, що належить судовому експерту.

Запропонованими змінами до Кримінально-процесуального кодексу України передбачається можливість здійснювати допит експерта лише на стадії судового розгляду, а також запроваджується можливість слідчого прокурора отримати письмове роз'яснення висновку експерта. Надається можливість сторонам кримінального провадження самостійно залучати експертів, у тому числі на договірних засадах, за винятком окремих випадків. Запроваджується Єдиний державний

реєстр судових експертиз та експертних досліджень – вносяться зміни до Закону України «Про судову експертизу». Скасовується відповідальність експерта за злісне ухилення від явки до органів судового розслідування – вносяться зміни до Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Проаналізувавши законопроект, члени комітету зазначили, що окремі його положення потребують доопрацювання. Разом з тим, зважаючи на необхідність та актуальність проекту, ухвалили рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти його в першому читанні за основу. Прошу визначитися.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановний колего.

Колеги, я прошу записатися на обговорення законопроекту.

Поки відбувається запис, я зроблю коротке оголошення.

До президії надійшли дві заяви від народних депутатів України.

Не спрацювала картка народного депутата Ігоря Шурми, «Опозиційний блок», під час голосування за проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення захисту суб'єктів господарювання від неправомірних дій або бездіяльності дозвільних органів» (№ 7373). Він голосував «за».

Так само надійшла заява від народного депутата від БПП Івана Рибачака, який голосував за проект постанови № 9040 щодо висунення кандидатури Олега Сенцова на здобуття Нобелівської премії миру, але картка не спрацювала.

Колеги, я оголосила всі заяви наших шановних депутатів.

Зараз слово надається народному депутату Величковичу, який представить позицію фракції «Народний фронт» щодо законопроекту № 8336. Будь ласка.

ВЕЛИЧКОВИЧ М.Р., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). Прошу передати слово Ігорю Лапіну.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Лапін, будь ласка.

ЛАПІН І.О., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ №22, Волинська область, політична партія «Народний фронт»). Шановні колеги, прошу хвилину уваги. Ви знаєте, я хочу розказати вам про один бій, який відбувся нещодавно, напередодні Дня незалежності. Прийнявши цей законопроект, ми зможемо зробити так, щоб таких ганебних випадків в історії нашої України більше не було.

Загинули бійці батальйону, які відбивали атаку ворога, і було чотири 200-х. Начмед повіз 200-х до райвідділку поліції, і я вам скажу, що то була дуже велика проблема, по-перше, в День незалежності знайти чергового суддю, а по-друге, у День незалежності ще й у експерта був вихідний. Це все відбувалося за 35-градусної спеки, коли родичі ждали тіла своїх родичів, які захищали нас із вами в тому числі.

Так ось, крім усього того, про що говорили і представник комітету, і доповідач щодо даного законопроекту, у ньому пропонується виправити ще й таку ганебну ситуацію.

Шановні колеги, ми не маємо робити таких речей, які нас ганьблять. Тому я закликаю всіх: будь ласка, подзвоніть своїм колегам, нехай приходять до залу засідань і нехай голосують. Ми повинні виправити цей недолік, який допустили.

Дякую. Слава Україні! Слава героям!

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Будь ласка, позицію «Самопоміч» представить Руслан Сидорович. Запрошую вас до слова.

СИДОРОВИЧ Р.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Об'єднання «Самопоміч». Даний законопроект, звичайно, потрібно приймати в першому читанні, однак є цілий ряд дуже важливих моментів.

Перше. Чому ми взагалі розглядаємо цей законопроект? Бо це наслідок недолугих попередніх рішень парламенту, через які ми створили такі ситуації, коли люди по три, чотири, п'ять, шість діб не можуть забрати покійників з моргу, коли покійників віддають інколи в закритих трунах, тому що трупи вже розкладаються, і це люди

прекрасно знають. Тому перш ніж приймати якісь рішення, голосувати за закони, потрібно дуже добре подумати і проаналізувати наслідки для усього суспільства.

Друге. Безумовно, що ситуація, яку пропонується виправити цим законопроектом, коли особи, які підозрюються у вчиненні умисних злочинів, можуть уникнути покарання, є абсолютно неприпустимою. Разом з тим, скажіть, будь ласка, а яка логіка в тому, що ми не розв'язуємо аналогічних проблем, які стосуються економічних і корупційних злочинів? Ми що, їм індульгенції випикуємо? Де питання пропорційності, де питання логіки, де питання здорового глузду в решті-решт? Чому не застосовується єдиний підхід, принцип?

Щодо експертиз. Приймаючи Цивільний процес, Господарський процесуальний кодекс, Кодекс адміністративного судочинства, ми дали можливість проводити експертизу не лише за судовими рішеннями. Для чого ми в даному випадку знову це обмежуємо до волі судді і створюємо чергові місця, де може виникати корупція, де можуть люди просто навіть без корупційних діянь мучитися, чекати, отримувати це судові рішення щодо призначення експертизи? Чому експертиза зводиться...

ГОЛОВУЮЧА. Додайте 30 секунд, будь ласка.

СИДОРОВИЧ Р.М. Чому експертиза зводиться виключно до державних експертів? Що це за монополія? Що це за привілеція? Ті адвокати, ті правники, які мають практичний досвід, прекрасно знають, як працюють ці інститути і наскільки вони керовані тими структурами, під чийм дахом вони знаходяться.

Тому законопроект потрібно приймати в першому читанні, але до другого читання він потребує дуже серйозного, системного доопрацювання. В іншому випадку...

ГОЛОВУЮЧА. Пані Оксана Корчинська. Будь ласка, вам слово.

КОРЧИНСЬКА О.А., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, Радикальна партія Олега Ляшка).* Слава Ісусу Христу! У цьому залі під час прийняття

Кримінального кодексу було допущено фатальну помилку – прийнято поправку, яка кілька місяців не давала можливості нормально забрати і поховати тіла наших героїв. Не дай Боже, коли наші хлопці гинули в суботу, в неділю, по кілька днів суд не давав дозволу на розтин, і наші цивільні служби і військові не могли передати родинам тіла наших героїв.

Я зараз звертаюся до вас від імені всіх командирів, від імені всіх військовослужбовців, добровольців на фронті. Ми зараз повинні проголосувати і виправити ту помилку, яку кілька місяців тому зробив парламент. Ми повинні виправити все, що створило труднощі на фронті.

Слава нашим героям на фронті! Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Народний депутат Долженков представить позицію «Опозиційного блоку». Будь ласка.

Шановні колеги, поки пан Долженков іде до трибуни, я зроблю оголошення.

Народний депутат Лещенко звернувся до президії, що його картка не спрацювала під час голосування за проект постанови № 9040 про присудження Нобелівської премії Олегу Сенцову. Він голосував «за».

Будь ласка, пане Долженков.

ДОЛЖЕНКОВ О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні громадяни України! Шановні колеги! Тут розглядається черговий законопроект, покликаний усунути ту фатальну помилку, яку допустили коаліція і ті фракції, які голосували з нею під час проведення чергових псевдореформ, що пов'язані з кримінальним судочинством, з кримінальним процесом.

У чому суть пропозиції в цьому законопроекті? При проведенні зазначеної реформи всі судові експертизи, які виникають під час кримінального провадження, повинні проходити за погодженням слідчого судді або суду. Раніше за Кримінальним процесуальним кодексом відповідні експертизи приймав слідчий прокурор за ініціативою сторони

обвинувачення або сторони захисту, тобто поза судовими органами. Відповідні судові експертизи проводилися оперативно.

Тут говорять про те, що схаменіться, прийдіть до залу, прийміть цей законопроект.

Найперше схаменіться при проведенні реформ. Не робіть таких дурниць. Це насамперед до вас необхідно звертатися. І не потрібно робити таких фатальних помилок, тому що фактично за шість місяців дії вказаної норми були створені проблеми для багатьох людей, для багатьох рідних загиблих внаслідок вчинення кримінальних правопорушень через те, що вони не могли отримати відповідного судового висновку і провести поховання.

Ось які проблеми породили поверхневі, непродумані до кінця рішення, які приймаються вами – коаліцією.

Що стосується цього законопроекту, то ми будемо підтримувати прийняття його в першому читанні. При цьому у мене особисто також виникає до вас питання: а чому ж ви не підтримали законопроекту [№ 8116](#), ініційованого мною та колегами з фракції «Опозиційний блок»? Знову постає політична доцільність: за ваші законопроекти, фракції «Опозиційний блок», ми тут не голосуємо. То вам що, інтереси людей перш за все...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, додайте 30 секунд, щоб завершити.

ДОЛЖЕНКОВ О.В. Вам інтереси людей цікаві чи політична доцільність, чи хто ініціює цей законопроект?

Тому ми, звичайно, будемо долучатися до голосування за основу. Але при цьому у нас занепокоєність щодо того, що зберігається зазначена експертиза до інших економічних експертиз.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановний пане Долженков.

Зараз слово надається народному депутату Валерію Писаренку, який представить позицію щодо цього законопроекту групи «Партія «Відродження». Прошу.

ПИСАРЕНКО В.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (одномандатний виборчий округ № 168, Харківська область, самовисуванець). Дякую, шановна пані головуєча. Хотів сказати, що це дуже добре, що ми починаємо

все-таки працювати над помилками. Чотири роки проводили реформи, які призвели до того, що в нас залишився рік, щоб виправити ті проблеми, які були.

Під час прийняття судової реформи ми говорили, що не треба бігти і робити помилки, але ніхто не слухав. Зараз виправляємо. Це дуже добре.

У цьому законопроекті є позитив, тому потрібно його підтримати. Але є певні моменти, які треба дуже уважно проаналізувати. Наприклад, створюється ще один державний реєстр під Мін'юстом. Скажіть, будь ласка, скільки ще корупційних схем ви будете створювати під контролем власних міністерств? Давайте вже, нарешті, подивимося на ефективність роботи тих чи інших державних реєстрів та установ, які ви наплодили, а після того будемо голосувати.

Тому щодо позитиву – треба підтримати, а щодо всього іншого навіть Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України сказало, що треба направити на доопрацювання.

Тож просимо подивитися на всі інші реформи – і давайте виправляти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую за представлену позицію.

Колеги, наскільки я розумію, всі фракції мали можливість... (*Шум у залі*). Я перепрошую, увімкніть мікрофон пана Левченка, він представить позицію позафракційних.

Колеги, я дуже прошу повертатися до сесійного залу, за хвилину відбудеться голосування.

Будь ласка, пане Левченко.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ №223, м. Київ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Свобода»). «Свобода», виборчий округ № 223, місто Київ. Знаєте, коли йшло обговорення, дуже багато депутатів з коаліції, яка проштовхувала ці абсолютно неправильні норми, незаконно ухвалювала зміни до відповідних процесуальних кодексів, розказували про те, як все треба виправляти, про те, яку купу помилок закладено в цих кодексах, як швидко це все приймалося і що нам тепер треба це виправляти. Так,

безперечно, треба це все виправляти. Але хто відповідатиме за те, що країна вже більше півроку живе за цими абсолютно дурнуватими правилами?

Ось я регулярно буваю в судах, відстоюю інтереси громади у своєму окрузі проти незаконних забудов і можу сказати, що новий Кодекс адміністративного судочинства – це така маячня, що його взагалі складно з чимось порівнювати. Абсолютно неробоча, жахлива модель. І ось зараз депутати з більшості кажуть, що треба все виправляти. А де ж була ця більшість, коли це все проштовхувалося? Тоді всі сміялися, казали: не треба за поправками іти, треба бігом прийняти, бо судова реформа. Знаєте, треба...

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, додайте 30 секунд. Завершуйте.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. Знаєте, треба, нарешті, все-таки відповідати за свої слова. І якщо ви, депутати з більшості, про це кажете, ну, тоді звертайтеся до своїх керівників, які вас примушували за це голосувати, і або змінійте їх, або виходьте з тої більшості, бо не можна і так, і так – на двох стільцях сидіти.

ГОЛОВУЮЧА. Шановні колеги, наскільки ми зрозуміли з обговорення, у залі є консенсус щодо необхідності голосувати за цей законопроект. Я прошу народних депутатів, які зараз знаходяться в кулуарах, повертатися до сесійного залу. І це добре, коли ми з вами працюємо над помилками, таке теж буває, якщо люди працюють, головне їх виправляти.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, обговорення завершено, переходимо до прийняття рішення. Я прошу всіх зайти до залу, зайняти робочі місця.

Колеги, я хочу повідомити, що до мене звернулися члени комітету з проханням прийняти проект у цілому. Ця позиція приймається залом чи не приймається? Не приймається. Зрозуміло.

Отже, комітет звертається з тим, щоб запропонувати скорочену процедуру підготовки другого читання. Я маю право поставити, а ваше право – голосувати або ні.

Прошу зайняти робочі місця.

Отже, ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо посилення гарантій незалежності судового експерта та належного забезпечення здійснення судово-експертної діяльності» ([№ 8336](#)) для прийняття за основу. Прошу проголосувати і підтримати, колеги. Голосуємо.

«За» – 246.

Тепер прошу підтримати пропозицію про скорочену процедуру підготовки до другого читання. Голосуємо.

«За» – 190.

На жаль, пропозицію не підтримали, але проект закону прийнято за основу.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Це проект Закону «Про внесення змін до статті 121 Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо зниження смертності та травматизму на дорогах України шляхом збільшення рівня користування ременями безпеки та мотошоломами» ([№ 8492](#)).

Це питання надзвичайно актуальне на сьогодні для України. Є ще ряд законопроектів, які готуються, а цей ми вже можемо розглядати.

Прошу підтримати його розгляд за скороченою процедурою. Будь ласка, голосуємо.

«За» – 151.

Рішення прийнято.

Запрошую до доповіді автора – народного депутата України Геращенко Антона Юрійовича. Будь ласка, пане Антоне.

ГЕРАЩЕНКО А.Ю. Шановні народні депутати! Шановний український народе! Шановний головуєчий! Цей законопроект дуже простий. У ньому пропонується підвищити штрафи за непристебнуті ремені безпеки в автівках, за те, що люди, які їздять на мотоциклах, не користуються мотошоломами. Він спрямований не на те, щоб збільшити надходження до бюджету за рахунок штрафів, а на те, щоб привернути увагу громадян до того, що потрібно берегти свої життя.

Кожен, хто сідає в автівку, повинен пристібнутися. Кожен мотоцикліст повинен носити автошолом. Але коли штраф становить 51 гривню, багато хто про це забуває. Проте якщо навіть водій думає, що він ідеально водить машину, що він найкращий, що знає всі правила дорожнього руху, він не застрахований від того, що інший водій погано знає правила дорожнього руху, вріжеться в його автівку – і люди гинуть або отримуватимуть великі травми.

Загальновідомо, що ті, які користуються мотошоломами та ременями безпеки, мають більший шанс вижити або отримати менше травм під час зіткнення. Але коли штраф становить лише 51 гривню, то поліцейські просто не можуть адекватно штрафувати тих осіб, які порушують закон.

Тому я пропоную підтримати цей законопроект за основу та в цілому, щоб підвищити штрафи. Ще раз кажу, що це робиться не для поповнення бюджету. Я хочу, щоб надходження до бюджету від штрафів за неносіння автошоломів і невикористання ременів безпеки становили нуль гривень, щоб усі пристібалися і таким чином зберігали життя собі та іншим.

Прошу і опозицію, і коаліцію, і всіх позафракційних депутатів підтримати цей законопроект для всієї країни.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від комітету запрошую до виступу Миколу Паламарчука. Будь ласка.

ПАЛАМАРЧУК М.П. Шановний Голово! Шановні колеги! Комітет з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності розглянув проект Закону «Про внесення змін до статті 121 Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо зниження смертності та травматизму на дорогах України шляхом збільшення рівня користування ременями безпеки та мотошоломами» (№ 8492).

Законопроектом пропонується внести зміни до частини п'ятої статті 121 Кодексу України про адміністративні правопорушення та збільшити адміністративну відповідальність за порушення правил користування ременями безпеки та мотошоломами у 15 разів і встановити штраф на рівні 50 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, тобто підвищити його з 51 гривні до 750 гривень.

Комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді України прийняти законопроект у першому читанні за основу.

Прошу визначитися.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу провести запис на виступи: два – за, два – проти.

Від фракції «Опозиційний блок» – Павлов Костянтин.

ПАВЛОВ К.Ю., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 31, Дніпропетровська область, самовисуванець). Прошу передати слово народному депутату Німченку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Німченко. Будь ласка.

НІМЧЕНКО В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні колеги! Передусім я хотів би акцентувати увагу на тому, що, на жаль, ми стоїмо на платформі посилення покарань, а саме запроваджуємо більш тяжкі санкції. Але ж у нас і так кожна друга, якщо не кожна, ДТП пов'язана з тим, що залишають місце ДТП, у тому числі кидають людей напризволяще, по суті, на смерть. Тому вести мову про те, що шляхом посилення жорсткості покарань ми можемо розв'язати цю проблему, неправильно.

Подивіться останні дані про ДТП, майже завжди відбувається так: зробив – утік; збив, убив – утік; збив – навіть живу людину покинув і втік. Тому що за такі злочини передбачені покарання, про які тут вели мову, – 45 тисяч, 60 тисяч тощо. У світовій практиці такого немає, тому я хотів би, щоб ми все-таки виходили не з принципу жорсткості, а з принципу попередження ДТП.

Спасибі.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **ГЕРАЩЕНКО І.В.**

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, шановний колего.

Запрошую до слова Олега Ляшка від Радикальної партії. Будь ласка, представте позицію вашої фракції.

ЛЯШКО О.В. Радикальна партія. Я думаю, що для всіх очевидні причини смертності на дорогах.

Перше – неякісні дороги. Таких доріг, як в Україні, немає ніде в Європі, хіба що десь в Африці, де їздять по піщаних дюнах. Тому ключове – це збільшення видатків на ремонт доріг, щоб якісно робили, щоб не крали. А тих, які крадуть, закопати в тих ямах, з яких вони крадуть і будують собі маєтки.

Друга причина – безвідповідальність і пияцтво водіїв. Минулого року 3 тисячі людей загинули через п'яних водіїв. Хтось втратив дітей, батьків, бабусь, дідусів через те, що якийсь алкаш залив собі очі, сів за кермо, бо кудись поспішав.

Колись давно в моїй молодості один мій знайомий казав мені: краще на 5 хвилин пізніше приїхати додому, ніж на 5 хвилин раніше приїхати у морг. Тому дуже важливо, щоб ті, які сідають п'яними за кермо, точно знали, що в них одна дорога – в тюрму, щоб вони нікого не вбивали, щоб не проливали сльози і щоб у нас не було смертності на дорогах, де гине більше людей, ніж від російської окупації.

Третє. Це відповідальність пішоходів. Всі говорять про водіїв, про те, які вони погані, а давайте поговоримо про пішоходів. Вискакує яка-небудь коза в недозволеному місці, біжить стрімголов через шість полос на Хрещатику – і водії винуваті, що не можуть загальмувати. А як ти загальмуєш, якщо вона тобі на капот кидається і вискакує прямо під колеса?

Тому повинна бути і відповідальність пішоходів, бо всі роблять винними водіїв. Куди діватися водію, коли воно перед капотом вискакує, це мурло, і кидається прямо на капот? Тому ремонт доріг, відповідальність п'яних водіїв, пасажирів, і головне – якісні дороги, щоб люди не проклинали все на світ, коли, наприклад, їдуть з Миколаєва до Кривого Рогу дорогою Н-11. Ми з колегою Вадатурським недавно там були. Там такі ями, що Вадатурського вже не видно було з головою, бо він нижчий за мене, а мене ще трохи видно було.

Що зробив уряд? Замість того щоб додати грошей, забрав 300 мільйонів із цієї дороги. І немає ремонту доріг. Зате голова облавтодору собі премії випишує... *(Шум у залі)*.

Веде засідання Голова Верховної Ради України
ПАРУБІЙ А.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Від «Народного фронту» – Лапін Ігор.

ЛАПІН І.О. Прошу передати слово Тетеруку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тетерук. Будь ласка.

ТЕТЕРУК А.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Народний фронт»). «Народний фронт». Дійсно, питання, яке ми зараз обговорюємо, надзвичайно важливе, тому що йдеться про людську долю і про людське життя. З давніх-давен в усіх суспільствах до збереження людського життя ставилися надзвичайно серйозно. Не є виключенням і наша держава, яка на рівні Конституції закріпила людське життя як найвищу цінність нашого суспільства. Але дуже прикро бачити, як певні водії або пасажирів нехтують елементарними заходами безпеки і, сідаючи в автомобілі, вважають це частиною якоїсь розваги або ставляться абсолютно несерйозно до персональних заходів безпеки під час перебування в автомобілях. Тому цей законопроект, дійсно, має привернути увагу кожного з нас, всіх тих, які користуються щодня автомобілями, до використання пасків безпеки, якими обладнані сучасні автомобілі.

У цьому питанні дуже важливе усвідомлення персональної відповідальності не тільки водія, а й пасажирів, того, що не слід ігнорувати пасків безпеки, не слід використовувати заглушки, аби система попередження автомобіля про невикористання пасків безпеки не псувала, наприклад, настрій.

Тому всі ці моменти мають бути враховані кожним, усвідомлюючи, що на кону стоїть ваше життя, ваша безпека, і під час найслабшої дорожньо-транспортної пригоди травми можуть бути такими, що значно погіршать стан здоров'я.

Тому ми як народні депутати закликаємо всіх – і пасажирів, і водіїв, перебуваючи в автомобілі, використовувати паски безпеки

і не ігнорувати правил дорожнього руху, тому що це – людські життя, це – здоров'я українських громадян, це – наша безпека, нашого суспільства.

Голосуємо «за» і рухаємося далі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Зараз від «Батьківщини» – Рябчин Олексій, 2 хвилини. Будь ласка.

РЯБЧИН О.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина», Донеччина. Я є співавтором даного законопроекту так само, як мій колега з «Батьківщини» Іван Крулько. Фракція «Батьківщина» підтримуватиме цей законопроект і закликає всіх доєднатися до голосування.

Однак я хочу зазначити, що цей законопроект був ініційований громадянським суспільством – небайдужими хлопцями та дівчатами, які бачать, що кожного дня на українських дорогах через те, що люди не пристібаються, через те, що вони використовують заглушки, через те, що не одягають шоломів, гине велика кількість українців, наших з вами побратимів, які могли б працювати, жити, радіти життю. На жаль, через те, що держава не регулює цього питання достатнім чином, у нас є велика кількість трагічних випадків.

Зараз розмір штрафу становить 51 гривню. Ми пропонуємо збільшити його до 750 гривень. Я дивився сюжети, які зробили журналісти різних телеканалів на підтримку цього законопроекту, де запитували в українців: чи будете ви пристібатися, якщо штраф буде збільшено? Українці відповідали: так.

Закликаю підтримати цей законопроект, зокрема й тому, що, за даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, ремені безпеки могли б урятувати 50 відсотків учасників смертельних ДТП та захистити потерпілих від тяжких травм. Аналогічний ефект дають і мотошоломи, їх використання знижує ризик загибелі до 40 відсотків, а важких травм – приблизно до 70 відсотків.

Займаючись парламентською дипломатією як члени парламентських делегацій ми бачимо в Європі, в Сполучених Штатах Америки, в інших країнах: ані машина, ані водій не поїдуть, якщо ти не будеш пристебнутим, тому що там розуміють, що будуть штрафи і висока відповідальність. Якщо ми інтегруємося в Європу – давайте і поводитися як європейці. Сподіваюся, що комітет, який очолює пан Кожем'якін, в якому є представники всіх фракцій коаліції і опозиції, якісно доопрацює інші законопроекти, щоб комплексно підійти до цього питання і щодо доріг, і щодо інших речей, які зараз потребують виправлення.

Голосуймо за цей законопроект, врятуймо життя українців.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від «Блоку Петра Порошенка» – Сергій Каплін. Будь ласка.

КАПЛІН С.М. Однозначно потрібно голосувати за цей законопроект. Але мене особисто турбує інше питання. Двадцять сім років пострадянська людина їздила за кермом автомобіля непристебнутою – це, звичайно, велика вада. Якщо її оштрафують, чим вона платитиме? Де візьме ті космічні на сьогодні гроші, щоб заплатити такий штраф? Тому ми повинні боротися за вищі пенсії, вищі зарплати, щоб наш простий чоловік відчував себе впевненим, навіть коли платить за порушення закону. І ми, депутати, політики, також маємо показувати приклад і пристібатися.

І останнє. Мені написала листа баба Настя, до речі, з сусіднього з моїм села, і запитала: що робив Ляшко з Вадатурським у ямі?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Від фракції «Самопоміч» – Діденко, 2 хвилини. Потім – Юрій Левченко. Будь ласка.

ДІДЕНКО І.А., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні колеги! Я чотири роки професійно займаюся безпекою дорожнього руху. У нас є підкомітет з питань безпеки автодорожнього руху. Тому хочу відповідально вам заявити, що кожного дня в Україні на дорогах гинуть 12 чоловік. Чому вони гинуть? 40 відсотків – перевищення

швидкості, 20 відсотків – поганий переїзд перехресть і 8 відсотків – п'яні за кермом.

Що потрібно робити? Потрібні приймати закони, так. Законопроект, який ми розглядаємо зараз, також спрямований на те, щоб люди не гинули, але він сам не працюватиме. Хто контролюватиме виконання закону на дорогах? Ніхто. Поліція, яка сьогодні займається контролем безпеки дорожнього руху, не має відповідних автомобілів. У нас немає дорожньої поліції. Тому я хотів би звернутися до Голови Верховної Ради з тим, щоб ми розглянули також законопроект [№ 7286](#), яким пропонується додати елемент контролю водіїв на дорогах.

Давайте проаналізуємо як приклад літаки, де всі пристібаються. А чому не пристібаються в машинах? Тому що немає контролю. Потрібно повернутися до контролю на дорогах. Це перше.

Друге. Бюджетні кошти. Ми багато говорили про безпеку і кажемо: давайте рятувати життя людей. Але країна до цього часу не виділяла жодної копійки на безпеку дорожнього руху. Тільки завдяки цьому парламенту виділено 5 відсотків дорожнього фонду на заходи з безпеки дорожнього руху. Бюрократичні процедури затримують реалізацію цих коштів. У бюджетному комітеті зараз на розгляді проект постанови, прийняття якого розблокує ці кошти. Я прошу колег підтримати цей проект постанови і розблокувати кошти на автоматичну фіксацію, на підсвітлення пішохідних переходів і ще на багато заходів, у тому числі на комплектацію лікарень.

Третє. Локалізація відповідальності за безпеку дорожнього руху. Європейський Союз, усі країни, які професійно займаються безпекою дорожнього руху, пропонують консолідувати заходи з безпеки в окремі інституції. Відповідний законопроект [№ 8612](#) перебуває на розгляді в транспортному комітеті. Його потрібно розглянути...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд, будь ласка.

ДІДЕНКО І.А. ...і підходити до безпеки дорожнього руху комплексно і професійно, тому що ми можемо говорити, приймати багато законів, але вони не працюватимуть.

Три роки тому ми прийняли закон про фотофіксацію, але він не працює, тому що має недоліки.

Є ще законопроект, який готує поліція, щодо розподілу коштів. Перший раз громадяни відчують свою причетність до безпеки дорожнього руху. У законопроекті написано, що кошти від штрафів підуть на заходи з безпеки дорожнього руху. Давайте...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Отже, колеги, зараз виступить Юрій Левченко, 1 хвилина, і переходимо до голосування. Я прошу всіх голів фракцій, а також секретаріат Верховної Ради запросити депутатів до залу. Через хвилину відбудеться голосування.

Левченко. Будь ласка.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. «Свобода», виборчий округ № 223, місто Київ. Безперечно, що це жахлива проблема, треба щось робити і потрібно голосувати за цей законопроект у першому читанні. Але є низка суттєвих проблем, пов'язаних з цією ситуацією. По-перше, а хто взагалі буде це питання впроваджувати в життя? Та сама так звана нібито реформована поліція, яка нічим не відрізняється від поліції Януковича? Очевидно, вона дуже добре не впровадить у життя ці моменти.

По-друге, ви підвищуєте штрафи за ігнорування пасків безпеки, але при цьому не підвищуються штрафи на значно більші порушення на дорогах. Вони тепер будуть меншими за штрафи за непристебнуті паски безпеки. Це правовий нонсенс, який треба вирішувати.

По-третє, ви продовжуєте згубну практику прив'язування розміру штрафу до неоподаткованого мінімуму. Звідки ця проблема з'явилася? Вона з'явилася тому, що неоподаткований мінімум не змінюється. І 50 гривень колись давно було багато, а зараз, на жаль, здебільшого, це не зовсім велика сума. Так ось, треба не до неоподаткованого мінімуму штрафи прив'язувати, а до мінімальної заробітної плати, яка змінюється хоча б...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Додайте 30 секунд.

ЛЕВЧЕНКО Ю.В. А якщо цього не робити, якщо ви далі прив'язуєте штрафи до неоподаткованого мінімуму, то виходить так, що раз на певну кількість років Верховна Рада буде змушена

змінювати цю норму для того, щоб встигати за інфляцією, бо через інфляцію кожний певний період ці штрафи ставатимуть абсолютно нецікавими і не впливатимуть на ситуацію. Тому відходьте від цієї абсолютно неправильної законодавчої практики.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, прошу займати робочі місця. Прошу з лож повернутися до залу, підготуватися до голосування.

Поки всі заходять до залу, хочу повідомити, що до мене звернувся комітет з проханням, оскільки залишається небагато часу, перенести голосування за проект Закону «Про внесення змін до статті 7 Закону України «Про прокуратуру» щодо забезпечення діяльності Спеціалізованої антикорупційної прокуратури» ([№ 7271](#)) на сьогодні. Подивіться по фракціях, чи всі підтримують дану пропозицію комітету.

Після голосування за законопроект № 8492 я поставлю цю пропозицію комітету на голосування.

А зараз ми голосуємо за проект закону № 8492. Прошу всіх взяти участь у голосуванні.

Ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до статті 121 Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо зниження смертності та травматизму на дорогах України шляхом збільшення рівня користування ременями безпеки та мотошоломами» ([№ 8492](#)) для прийняття за пропозицією комітету за основу.

Прошу голосувати і підтримати безпеку на українських дорогах. Голосуємо.

«За» – 240.

Рішення прийнято.

Просять прийняти в цілому. Чи можемо ставити на голосування пропозицію про прийняття в цілому? Ні.

Колеги, наступне питання. Я хочу наголосити, увага! Я ставлю на голосування пропозицію комітету: перенести розгляд проекту Закону «Про внесення змін до статті 7 Закону України «Про прокуратуру» щодо забезпечення діяльності Спеціалізованої антикорупційної

прокуратури» ([№ 7271](#)) і перейти до нього зараз. Це питання стоїть за кілька законопроектів далі в порядку денному.

Хто підтримує дану пропозицію, прошу проголосувати. Голосуємо за перенесення.

«За» – 171.

На жаль, надто великий розрив.

Добре, я ще раз поставлю. Я поясню, колеги, хоча це комітет має пояснювати. Даний законопроект спрямований на те, щоб через повноваження Спеціалізованої антикорупційної прокуратури зробити цей орган більш незалежним. У цьому полягає одна невелика зміна щодо укріплення антикорупційних органів. Комітет сказав, що були проведені всі попередні консультації. Тому я ще раз поставлю. Хто не зрозумів, це пропозиція про перенесення розгляду проекту закону № 7271, щоб перейти до нього зараз.

Прошу проголосувати і підтримати. Голосуємо!

«За» – 173.

Надто великий розрив, перепрошую.

Отже, колеги, наступне питання порядку денного – проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання питання відпусток працівників театрів» ([№ 8528](#)). Переходимо до нього чи проведемо рейтингове голосування?

Просьте провести рейтингове голосування. Я прошу всіх залишатися на робочих місцях. До завершення роботи залишилося 10 хвилин. Я поставлю проект на рейтингове голосування. Якщо будуть голоси, ми перейдемо до розгляду. Якщо не буде голосів, то ми просто завалямо хороший законопроект. Тому прошу всіх змобілізуватися і взяти участь у рейтинговому голосуванні. Прошу всіх не виходити, а навпаки, заходити до залу. Це законопроект про соціальний захист працівників українських театрів, і буде неправильно, якщо ми його поставимо під ризик. Тому я пропоную залу взяти участь у рейтинговому голосуванні і прошу всіх проголосувати. Прошу підготуватися до голосування.

Отже, ставлю на рейтингове голосування наступний за порядком денним проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих

актів України щодо врегулювання питання відпусток працівників театрів» (№ 8528). Прошу голосувати і підтримати. Голосуємо.

«За» – 190.

Колеги, залишайтеся на місцях. Давайте відповідально підійдемо до цього питання.

Артур Герасимов, 1 хвилина. Поясніть, що не йдеться про великі розтрати фінансів. Будь ласка.

ГЕРАСИМОВ А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, партія «Блок Петра Порошенка»). Дякую. Шановний Андрію Володимировичу! Шановні колеги! Це питання жодним чином не зачіпає державного бюджету і стосується тільки одного, а саме: як нам зберегти національну еліту, до якої належать виконавці, оперні співаки, артисти вітчизняного балету, які виступають на найкращих міжнародних майданчиках у Ла Скала, Метрополітен-опера, у Відні тощо. Це перше.

Друге. Як нам, дійсно, зекономити кошти для українських театрів, починаючи від Львова і закінчуючи театрами на сході України? Це питання надважливе. До нас зверталися керівники дуже багатьох українських театрів від Харкова до Львова. Тому прохання об'єднатися і підтримати цей законопроект за основу сьогодні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Отже, колеги, я ще раз ставлю на рейтингове голосування цей законопроект і прошу всіх взяти участь.

Отже, я проводжу рейтингове голосування щодо проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання питання відпусток працівників театрів» (№ 8528). Прошу взяти участь у голосуванні і підтримати. Голосуємо.

«За» – 211.

Думаю, це ризиковано, колеги.

Зараз запрошую до оголошення Першого заступника Голови Верховної Ради України Ірину Геращенко. Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Дякую.

Шановні колеги, ми сьогодні мали надзвичайно результативний день і прийняли десятки важливих законопроектів. Водночас до президії надійшло ще кілька заяв від колег, чий картки не спрацювали під час голосування. Зокрема, народний депутат Єгор Соколов просить зачитати його заяву про те, що не спрацювала його картка під час голосування за важливий антикорупційний проект Закону «Про забезпечення прозорості у видобувних галузях» ([№ 6229](#)), а також під час голосування за проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення забезпечення дотримання прав учасників кримінальних проваджень та інших осіб правоохоронними органами під час здійснення досудового розслідування». Єгор просить врахувати його голоси «за».

До президії також надійшла заява від народного депутата Парасюка щодо того, що його картка не спрацювала так само під час голосування за законопроект № 6229 щодо забезпечення прозорості у видобувних галузях.

Можна тільки вітати, що сесійний зал і всі фракції об'єднав цей важливий законопроект щодо прозорості надання ліцензій.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам, колеги. Ми сьогодні провели позитивний день, нами було прийнято одинадцять позитивних рішень, серед них і затвердження порядку денного сесії, і внесення змін до Закону «Про Центральну виборчу комісію», які нам відкривають можливість і шлях, щоб у четвер ми оновили склад Центральної виборчої комісії.

Але зараз час, відведений регламентом для роботи Верховної Ради, на жаль, завершено. Вечірнє засідання Верховної Ради України я оголошую закритим. Завтра о 10 годині я всіх запрошую до залу для продовження нашої нелегкої, але такої потрібної для країни роботи.

Дякую.